

Kommunledningskontoret

Valnämnden

Handläggare:
Åsa Nilsson Bjervner

Valnämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti 2019

Förslag till beslut

Valnämnden föreslås besluta

att godkänna kommunledningskontorets förslag till uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti enligt bilagd handling, samt

att översända upprättade handlingar i valnämndens uppföljning till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Nämnden har genomfört det som planerats för uppdragen i Mål och budget. Nämnden bedömer att de förväntade effekterna har uppnåtts eller kommer uppnås.

Periodens resultat är ett överskott på 1 miljon kronor. Överskottet förklaras delvis av att personalkostnader för nämndens kansli kommer överföras från kommunstyrelsen. Det återstår också vissa kostnader som lokalhyror, transporter och material. Nämndens prognos är +/- 0 kronor med ett prognosspann motsvarande 0,2 miljoner kronor.

Ärendet

Kommunledningskontoret har sammanställt förslag till uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti 2019. Uppföljningen innehåller de underlag som ska lämnas till kommunstyrelsen avseende delårsbokslut och uppföljning av kommunfullmäktiges

inriktningsmål och uppdrag. Samtliga underlag i uppföljningen finns i den bilagda handlingen.

Kommunledningskontoret

Åsa Nilsson-Bjervner
Kanslichef

Kommunledningskontoret

Valnämnden

Handläggare:
Nilsson Bjervner Åsa

Valnämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti 2019

Uppföljningen av verksamhet och ekonomi syftar till att ge en helhetsbild av nämndens resultat för perioden januari till augusti 2019. Den innehåller uppföljning av kommunfullmäktiges styrsignaler från Mål och budget, uppdrag som tillkommit under året och den uppföljning nämnden själva gör för att följa upp sin verksamhetsplan. Utifrån underlagen gör nämnden en sammantagen bedömning av resultatet av arbetet inom sitt ansvarsområde.

Nämndens uppdrag

Valnämndens uppdrag är att på lokal nivå ansvara för genomförandet av allmänna val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige, val till Europaparlamentet samt folkomröstningar i enlighet med gällande lagar.

Nämndens styrning och kontroll

Valnämndens planering och styrning av verksamheten för 2019 tog sin utgångspunkt i Mål och budget 2019 med plan för 2020 och 2021. De inriktningsmål och uppdrag som var relevanta för ansvarsområdet bröts ner till strategier och åtgärder för 2019. Strategier, åtgärder och nämndens budget utgör nämndens styrning av arbetet vid kommunledningskontoret. Nämndens verksamhetsplan omsätts i aktiviteter av kommunledningskontoret.

Nämnden följer upp arbetet genom löpande kontakter med förvaltningen och i samband med den kommunövergripande uppföljningen i april, augusti och i årsbokslutet.

Sammantagen måluppfyllelse

I och med att valet genomfördes blev nämnden färdiga med det som planerats för att genomföra uppdragen i Mål och budget. Arbetet har genomförts enligt plan och nämnden bedömer att de förväntade effekterna har eller kommer att uppnås. Arbetet med de utvecklingsområden som identifierades under 2018 har genomförts

enligt plan.

Ekonomiskt resultat

VALNÄMNDEN	Kommunbidrag	Resultat per augusti		
		Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
Belopp i miljoner kronor	2019	201901-201908	201801-201808	201908
Politisk verksamhet (1)	5,9	1,0	1,8	0,1
Nämnden totalt	5,9	1,0	1,8	0,1

	KF-budget	Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
	2019	201901-201908	201801-201808	201908
	Prognos-försämring	Prognos-förbättring	Prognosspann	
			Min	Max
Prognososäkerhet			0,2	0,2

Resultat per verksamhet

Nämndens budget och utfall återfinns under politisk verksamhet. Periodens resultat är ett överskott på 1 miljon kronor, vilket är avvikelse med 1 miljon kronor högre än budgeterat för perioden.

Den 26 maj genomfördes val till Europaparlamentet och för detta erhöll nämnden 4,9 miljoner kronor i statsbidrag. Statsbidraget är 0,9 miljoner kronor högre än budgeterat och anledningen till detta är den lagändring om extra skydd av valhemligheten som började gälla vid detta val och statsbidraget utökades med anledning av lagändringen. Nämnden har haft kostnader motsvarande det extra statsbidraget i form av inköp av nya skärmar för valsedelsställen, en extra inventering av alla vallokaler för att se över om lokalerna klarade nya krav på logistik samt extra röstmottagare i alla vallokaler.

Överskottet förklaras delvis av att personalkostnader för nämndens kansli fortfarande belastar kommunstyrelsen (kommunledningskontoret) och kommer att överföras till nämnden under hösten. Det återstår också vissa kostnader som lokalhyror, transporter och material vilka ännu inte fakturerats nämnden.

I oktober kommer valmyndigheten att ersätta nämnden för kostnader för omvalet i Falu kommun, 76 tusen kronor. I stort sett har kostnader och intäkter följt den budget som gjordes inför valet och arvoden till alla röstmottagare betalades ut i juli och augusti.

Risker och osäkerhet

Nämndens kostnader för genomförande av Europaparlamentsvalet har till största del belastat nämnden under perioden fram till delårsbokslutet per den 31 augusti 2019. Under årets sista månader kommer vissa personalkostnader för valnämndens kansli överföras från kommunstyrelsen till nämnden.

Nämnden kommer vidare ha två sammanträden och har även en del fasta kostnader som lokalhyra för valnämndens förråd. Nämndens prognos är +/- 0 kronor med ett prognosspann motsvarande 0,2 miljoner kronor.

Uppföljning av inriktningsmål och uppdrag

Inriktningsmål 2: Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Målet är helt uppfyllt för perioden. Nämndens åtgärder har verkställts som planerat och bedöms vara tillräckliga för att leda till de effekter nämnden förväntade sig.

Uppdrag 2.1 Stärk arbetet med att förebygga och förhindra social oro samt öka tryggheten.

Uppdraget är färdigt och har genomförts enligt plan. En risk- och sårbarhetsanalys genomfördes som en del i förberedelserna inför valet till Europaparlamentet 2019. Det fortsatta arbetet utgick från resultatet av analysen. Resultatet av risk- och sårbarhetsanalysen var ett levande material som uppdaterades löpande tills valet var genomfört.

En inventering av möjliga vallokaler gjordes som underlag inför beslut om vilka lokaler som skulle användas. Säkerhets- och trygghetsaspekten var en viktig aspekt som beaktades vid inventering av vallokaler. Vid inventering användes Myndigheten för delaktighets checklista för tillgängliga vallokaler. Checklistan ställer bland annat krav på utrymmesvägar.

I nämndens beslut om bemanning av vallokaler låg flera kriterier till grund för bedömningen. Det handlade om att ta hänsyn till och väga ihop flera aspekter. Aspekter som låg till grund för bedömningen var till exempel lokalers utformning, antalet väljare i ett distrikt, erfarenheter från tidigare val och om det förekommer social oro i ett område.

Utbildningen av röstmottagare utökades med ett avsnitt som handlar om säkerhet. En folder med rutiner som är specifika för röstmottagare i Uppsala togs fram. Foldern omfattade bland annat en checklista för hur en ska agera vid olika händelser.

Inriktningsmål 4: Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Målet är helt uppfyllt för perioden. Nämndens åtgärder har verkställts som planerat och bedöms vara tillräckliga för att leda till de effekter nämnden förväntar sig.

Uppdrag 4.1 Utveckla en äldrevänlig kommun inom ramen för WHO:s nätverk.

Uppdraget är genomfört enligt plan. För att skapa förutsättningar för alla att rösta på lika villkor beslutade valnämnden stå för kostnaden för ledsagning till vallokal för personer som beviljats ledsagning.

För att möjliggöra för personer som inte har möjlighet att ta sig till en vallokal erbjöd nämnden ambulerande röstmottagare. Äldreboenden och institutioner i kommunen hade möjlighet att boka in röstmottagarna till brukare. De ambulerande röstmottagarna besökte totalt ca 30 äldreboenden och institutioner och tog emot 245 röster på dessa. Det gjorde även ett antal besök hemma hos väljare som av olika anledningar inte kunde ta sig till vallokalerna. Majoriteten av de personer som använde sig av ambulerande röstmottagare var 70 år eller äldre.

Inriktningsmål 8: Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Målet är helt uppfyllt för perioden. Nämndens åtgärder har verkställts som planerat och bedöms vara tillräckliga för att leda till de effekter nämnden förväntar sig.

Erfarenheter som gjordes under valen till riksdag, kommun- och landstingsfullmäktige under 2018 ligger till grund för det förbättringsarbete nämnden driver. Utvecklingsarbetet som påbörjades under 2018 har fortsatt under året och bedöms ha gett positiva effekter på bland annat tillgänglighet till lokaler och möjligheter för fler grupper att rösta. Utifrån resultatet av de förändringar och nya arbetssätt som prövades har arbete med till exempel flerspråkiga röstmottagare och ambulerande röstmottagare genomförts.

Uppdrag 8.1 Öka valdeltagande under 2019 i kommande EU-parlamentsval i områden och för grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. (KS och VLN)

Uppdraget är färdigt. Flera åtgärder har genomförts för att öka valdeltagandet i grupper med lågt valdeltagande. Satsningar gjordes framför allt för att nå medborgarna i berörda grupper och områden med information om hur en röstar. Information förmedlades i flera olika kanaler. Bland annat genomfördes kampanjer i sociala medier. Skriftlig information på flera olika språk fanns tillgängliga i alla vallokaler.

För att öka tillgänglighet genom möjlighet till muntlig information på fler språk rekryterades flerspråkiga röstmottagare. De flerspråkiga röstmottagarna matchades mot de områden där de språk de talar förekom. Röstmottagarna bar skyltar med information om vilka språk hen talar. På så sätt kunde fler väljare kunna få muntlig information på sina språk.

Genom att säkerställa ändamålsenliga och tillgänglighetsanpassade vallokaler och lokaler för förtidsröstning ökade nämnden möjligheten för fler att rösta på ett sätt som passade deras individuella behov. För att bedöma vilka lokaler som uppfyller kraven på tillgänglighet användes Myndigheten för delaktighets checklista för tillgängliga vallokaler som en del av underlaget. Under inventeringen av lokaler förstärkte nämnden kompetensen kring bedömningen genom att anlita en konsult som var expert på tillgänglighet.

Ett resultat av inventeringen var att flera av de lokaler som använts vid tidigare val byttes ut då det fanns brister i tillgängligheten. Det medför att samtliga lokaler som användes för röstning nådde upp till minikraven för tillgänglighet. I förtidsröstningslokalen i Stationsgallerian gjordes en extra satsning på tillgänglig utformning. Det handlade dels om att inreda lokalen på ett så bra sätt som möjligt och dels om information till olika organisationer som arbetar med tillgänglighet så att alternativet att rösta i Stationsgallerian blev mer känt.

Tillkommande uppdrag

Kommunfullmäktige har beslutat att uppdra åt samtliga nämnder och bolagsstyrelser att under 2018 arbeta fram egna ledningsplaner inför och vid allvarliga störningar i enlighet med rutin för detta.

Genomförande av uppdraget väntar enligt plan. Inför genomförandet av valet till Europaparlamentet har en analys genomförts för att säkerställa hanteringen av identifierade risker som kan uppstå i samband med valet. Arbetet med en framåtsyftande ledningsplan påbörjas under hösten och beräknas vara klart i slutet av 2019 eller tidigt under 2020.